“Love Letter”
ละครเวทีเพื่อเสริมสร้างความรักของคริสเตียน

“Love Letter”
Theatre Strengthening the Love of Christian

ณัฐพร นิรังสรรค์* | NATTHAPORN NIRANGSAN

ABSTRACT

This article aims to study the use of a theatre process in Christian activities at Romyen Church (Bangkok Evangelistic Center) Suanluang Bangkok on 25 December 2017 (Christmas Day). To strengthen love among Christian in the Church by using the principles of Love in the Bible to be the main idea of story line. The finding of this study found that 1. This Theatre can be the tool to educate Christian and Non-Christian effectively. 2. The use of a new technical for the show such as short film clips or new worship songs can help people to pay attention to the show easily.

Keywords: Theatre, Love, Christian

* อาจารย์ประจำสาขาวิชาศิลปะการแสดง คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา E-mail : poondeejay@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความเรื่อง Love Letter ละครเวทีเพื่อเสริมสร้างความรักของคริสเตียนนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงกระบวนการสร้างละครเวทีให้เข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมทางศาสนาคริสต์ โดยได้จัดขึ้น ณ คริสตจักรร่มเย็ม เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร ในวันที่ 25 ธันวาคม พ.ศ. 2560 ซึ่งเป็นวันคริสต์มาส โดยใช้หลักธรรมเรื่องของความรักที่มาจากพระคัมภีร์ใบเบิ้ลมาเป็นความคิดหลักของเรื่องเพื่อเสริมสร้างความรักให้เกิดขึ้นกับสมาชิกในคริสตจักร การศึกษามีข้อค้นพบดังนี้ 1. ละครเวทีสามารถเป็นเครื่องมือในการสั่งสอนทางด้านศาสนาได้แม้แต่คนที่ไม่ได้เป็นคริสเตียน 2. การใช้เทคนิคใหม่ ๆ เข้าเช่นคลิปหนังสั้นหรือเพลงนมัสการร่วมสมัยมาประกอบการแสดงนั้นช่วยสร้างความน่าสนใจของละครในคริสตจักรได้เป็นอย่างดี

คำสำคัญ: ละคร ความรัก คริสเตียน

บทนำ

ย้อนไปเมื่อปี ค.ศ. 2015 ผู้เขียนได้มีโอกาสทำหน้าที่ในการสร้างสรรค์ เขียนบทและกำกับการแสดงละครเวทีเรื่อง Joy Together เนื่องในวันสำคัญของชาวคริสต์ นั่นก็คือวันคริสต์มาสให้กับทางคริสตจักรร่มเย็นซึ่งเป็นศาสนจักรของคริสต์ศาสนิชนนิกายโปรเตสแตนต์ ในเขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นคริสตจักรที่ผู้เขียนเป็นสมาชิกอยู่ นับเป็นก้าวสำคัญในการนำความรู้ความสามารถในด้านการแสดงละครเวทีมาใช้ร่วมกับกิจกรรมและความเชื่อทางด้านศาสนาเพื่อเป็นการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจให้กับสมาชิกในคริสตจักร

หลังจากการแสดงละครเวทีในปีนั้นจบลง ผู้เขียนได้กลับมามองถึงบทบาทและหน้าที่ของศิลปะการแสดงที่นำมารับใช้ความเชื่อทางศาสนาที่สามารถทำให้กิจกรรมในวันสำคัญวันนั้นสมบูรณ์แบบและสามารถส่งผลให้ผู้ที่ไม่ได้มีความเชื่อทางศาสนาคริสต์มา

ก่อนรู้สึกชอบและตัดสินใจรับเชื่อ[1] เข้ามาศึกษาหลักความเชื่อของศาสนาคริสต์เป็นจำนวนมาก นั่นคือเครื่องยืนยันได้ถึงประสิทธิภาพของละครเวทีที่ทำหน้าที่เป็นเครื่องมือสำคัญในการถ่ายทอดเรื่องราว และสอดแทรกความรู้ทางศาสนาจนไปถึงผู้ชมได้เป็นอย่างดี

ในปี ค.ศ. 2017 ผู้เขียนได้ใช้เวลาต่อเนื่องเป็นระยะเวลากว่า 6 เดือนในการเตรียมงานละครเวทีเรื่องใหม่เพื่อใช้ในกิจกรรมงานศริสต์มาสของคริสตจักรร่มเย็นอีกครั้ง โดยในปีนี้ผู้เขียนได้หยิบยกหลักความเชื่อของคริสเตียนที่สำคัญที่สุด 3 สิ่งตามที่ปรากฏในคัมภีร์ไบเบิ้ล[2] ใน 1 โครินธ์ บทที่ 13 ข้อที่ 13 ความว่า

“ดังนั้นยังตั้งอยู่สามสิ่ง คือ ความเชื่อ ความหวัง และความรัก แต่ความรักยิ่งใหญ่ที่สุด”

ซึ่งตามหลักความเชื่อนี้จึงกลายเป็นแรงบันดาลใจสำคัญให้ผู้เขียนเลือกประเด็นเรื่อง “ความรัก” มาเป็นประเด็นหลักสำคัญของละครเวทีเรื่อง “Love Letter” ที่ได้จัดแสดงในวันคริสต์มาสประจำปี ค.ศ. 2017 ที่ผ่านมา ซึ่งในปีนี้เรื่องราวที่นำมาแสดงจะเป็นลักษณะของการดำเนินเรื่องแบบละครชีวิต ผสมกับมุกตลกในปัจจุบัน มีการใช้คลิปหนังสั้นสลับการแสดงสดบนเวที และใช้เพลงบทใหม่[3] ในการนมัสการพระเจ้ามาประกอบให้ละครเวทีเรื่องนี้มีความแตกต่างจากละครเวทีในคริสตจักรในอดีต

“ละครเวทีในคริสตจักร” มีความแตกต่างกันอย่างไรกับละครเวทีทั่วไปในโรงละครหรือไม่? คำตอบในฐานะของคนทำละครก็คือ ไม่แตกต่างในแง่ของกระบวนการสร้างงานละครเวที แต่จะแตกต่างกันในแง่ของจุดประสงค์ในการบอกเล่าเรื่องราวและกลุ่มผู้ชมที่มิได้ต้องการชมละครเพียงเพื่อความบันเทิงเท่านั้น พฤทธิ์ ศุภเศรษฐศิริ (2545: 9-11) ได้กล่าวไว้ในหนังสือละครฝรั่งว่าในสมัยกรีก ประชาชนมีความสัมพันธ์ระหว่างศาสนาและเทพพระเจ้าเป็นอย่างสูง กิจกรรมและพิธีการทางศาสนาถือเป็นสิ่ง

---

[1] คือการเปลี่ยนมาความเชื่อทางหลักธรรมของศาสนาเดิมมาเชื่อในหลักธรรมของศาสนาใหม่

[2] พระคัมภีร์ไบเบิ้ลคือพระคัมภีร์ที่ชาวคริสต์นับถือสูงสุด

[3] คือเพลงนมัสการที่แต่งขึ้นมาใหม่ ที่คำร้องและทำนองมีความร่วมสมัยมากขึ้น

สำคัญในการบูชาเทพเจ้าของพวกเขาซึ่งกิจกรรมต่าง ๆ ก็ได้ขยายตัวขึ้นมาเรื่อย ๆ มาจนกลายเป็นเทศกาลทางศาสนาในที่สุด ตัวอย่างเช่น เทศกาลเฉลิมฉลองบูชาเทพเจ้าไดโอนิ-ซัส ซึ่งกิจกรรมที่เป็นส่วนสำคัญของพิธีการทางศาสนาก็คือ “ละคร” ซึ่งละครในสมัยนั้นประชาชนให้ความสำคัญว่าเป็นเครื่องมือในการติดต่อกับเทพเจ้า และเป็นพิธีการที่ทำให้ประชาชนได้ชำระล้างจิตใจให้สะอาดและบริสุทธิ์ นี่จึงเป็นการชี้ให้เห็นถึงความสำคัญระหว่างละครในศาสนาที่มีจุดมุ่งหมายในการสั่งสอนมนุษย์ไม่ใช่แต่เพียงเพื่อความบันเทิงเท่านั้น

จากทั้งหมดที่กล่าวมานั้นทำให้ผู้เขียนมีความต้องการที่จะสร้างละครเวทีเรื่อง Love Letter ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับความรัก อันเป็นประเด็นสำคัญ มาใช้ในกิจกรรมวันคริสต์มาสของทางศาสนาคริสต์ ณ คริสตจักรร่มเย็น ด้วยรูปแบบของละครเวทีที่แตกต่างไปจากรูปแบบละครเวทีทางศาสนารูปแบบเดิมนั้นถือเป็นความท้าทายอย่างยิ่งสำหรับผู้เขียนในฐานะของผู้เขียนบทละคร และการกำกับการแสดง เพื่อให้ละครเวทีในรูปแบบใหม่ที่สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการสั่งสอนและส่งเสริมในเรื่องของความรักตามหลักการของทางศาสนาคริสต์ ซึ่งรวมถึงผู้ที่ไม่ได้นับถือศาสนาคริสต์ก็สามารถรับชมและเข้าใจในเรื่องของความรักตามหลักการของศาสนาคริสต์ได้อย่างง่ายดาย

ผู้เขียนเป็นผู้ที่นับถือศาสนาคริสต์และมีประสบการณ์ในการทำละครเวทีในสมัยที่เป็นนิสิตเรียนวิชาเอกการแสดง ซึ่งหลังจากจบการศึกษาก็ยังคงได้มีโอกาสทำละครเวทีเป็นระยะและได้มีโอกาสร่วมงานกับคณะละครต่าง ๆ เรื่อยมาทำให้เห็นถึงการเจริญเติบโตของละครเวทีในปัจจุบัน ประกอบกับผู้เขียนเป็นคนเสพผลงานการแสดงประเภทอื่น ๆ เช่น หนังสั้น ซีรีส์ และมิวสิควีดีโอ จึงมีความสนใจในการประยุกต์สื่ออื่น ๆ มาใช้ในละครเวทีเรื่อง Love Letter นี้

ผู้เขียนใช้แนวละครเมโลดราม่า (Melodrama) มาเป็นหลักในการเขียนบทและเป็นความตั้งใจที่มีการดำเนินเรื่องแบบละครโทรทัศน์ คือ มีการตัดสลับเรื่องราวโดยใช้หนังสั้นมาเป็นตัวเชื่อม และเลือกเพลงที่คริสเตียนร้องในการสรรเสริญพระเจ้าหรือที่เรียกว่า “เพลงนมัสการ” ที่คริสตศาสนิชนคุ้นเคยมาประกอบให้ละครมีความสมบูรณ์แบบ ซึ่งเรื่องราวความรักตามแบบของละครเมโลดราม่านั้น ก็เป็นการนำเอาประสบการณ์

ตรงของคนปัจจุบันมาเรียงร้อยเป็นเรื่องราวที่ใกล้ตัวกับคนทั่วไป โดยจะเน้นที่ความไม่สมหวังในเรื่องของความรักตัวละคร แต่เพราะคำสอนของพระเจ้าที่ทำให้ตัวละครค้นพบความจริงในที่สุดและเข้าใจความหมายของความรักที่แท้จริงซึ่งสามารถเปลี่ยนเป็นการสร้างกำลังใจให้กับผู้คนในที่สุด

โดยการแสดงนั้นได้จัดขึ้น ณ หอประชุมใหญ่คริสตจักรร่มเย็น ถนนพัฒนาการ ซอย 17 ในวันที่ 25 ธันวาคม ค.ศ. 2017 ที่ผ่านมา ในวันนั้นทางคริสตจักรร่มเย็นได้จัดลำดับกิจกรรมเนื่องในโอกาสวันคริสต์มาส ภายใต้ชื่อของงาน “Christmas Love Messages 2017” ซึ่งลำดับกิจกรรมมีดังนี้

1. การร้องเพลงนมัสการ
2. กล่าวต้อนรับและถวายทรัพย์[4]
3. การแสดงละครเวทีเรื่อง “Love Letter”
4. เทศนา โดยศิษยาภิบาลของคริสตจักร
5. นำรับเชื่อ
6. ร้องเพลงฉลองในวันคริสต์มาส

ในส่วนของการแสดงละครนั้นได้ถูกจัดขึ้นบนพื้นเวทีแบบ Thrust Stage ที่มีส่วนยื่นเข้าไปหาผู้ชม โดยบริเวณฉากหลังได้ใช้เป็นจอฉายภาพยนตร์ขนาดใหญ่มาติดตั้งไว้สำหรับฉายภาพนิ่ง และภาพเคลื่อนไหว จากเครื่องฉายแทนการจัดฉากจริง และเป็นที่กั้นไม่ให้ผู้ชมเห็นนักแสดงในขณะที่อยู่ด้านหลัง วงดนตรีและพื้นที่สำหรับนักร้องจะอยู่ทางด้านข้างซ้ายของเวที ละครเวทีเรื่อง Love Letter มีความยาว 45 นาที

สำหรับกระบวนการของงานเขียนชิ้นนี้ ถือเป็นการวิจัยสร้างสรรค์ของผู้เขียน โดยที่ผู้เขียนเป็นผู้ที่สร้างละครเวทีเรื่องนี้และเป็นผู้ที่มีส่วนร่วมในการผลิตทุกขั้นตอน นอกจากนี้ผู้เขียนเป็นสมาชิกของทางคริสตจักรเองด้วย ดังนั้นตลอดขั้นตอนของการ

[4] คือความประสงค์สมาชิกที่จะมอบเงินเพื่อให้ทางคริสตจักรนำไปประกอบภารกิจต่าง ๆ ของทางคริสตจักรต่อไป

สร้างสรรค์ผู้เขียนได้เกิดข้อเรียนรู้ ตลอดจนวิธีการปฏิบัติการสร้างละครเวทีในกิจกรรมต่าง ๆ ของทางคริสตจักรต่อไป

หลักความเชื่อของคริสเตียนในเรื่องของความรัก

หากจะพูดถึงเรื่องความเชื่อในเรื่องของความรักในศาสนาคริสต์ นิกายโปรเตสแตนต์ก็คงต้องย้อนไปถึงหลักความเชื่อเกี่ยวกับพระเจ้าและมนุษย์เสียก่อน ในพระคัมภีร์ไบเบิ้ลอันเป็นพระคัมภีร์สูงสุดในศาสนาคริสต์ได้บ่งบอกว่าทุกสรรพสิ่งในโลกล้วนถูกสร้างโดยพระเจ้าทั้งสิ้นรวมถึงมนุษย์ชายหญิงคู่แรกของโลกที่ชื่อ อดัมและเอวา ซึ่งมนุษย์คู่นี้ถูกสร้างมาตามลักษณะของพระเจ้าต่อจากนั้นอดัมและเอวาก็มีบุตรหลาน เป็นต้นกำเนิดของมนุษย์ ต่อมาในอดีตมนุษย์กับพระเจ้าสามารถติดต่อกันได้ดังที่มีปรากฏในบทต่าง ๆ ของพระคัมภีร์ใบเบิ้ลแต่เพราะความบาปที่มนุษย์ได้ก่อขึ้นทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับพระเจ้าห่างเหินกันไปเรื่อย ๆ

จากการประพฤติผิดและหลงในความบาปของมนุษย์มีมากขึ้นเรื่อย ๆ จึงเป็นสาเหตุให้พระเจ้าเสียพระทัยเป็นอย่างมาก แต่เพราะความรักที่พระองค์มีต่อมนุษย์พระองค์จึงส่งคน ๆ หนึ่งลงมาตายแทนมนุษย์ทั้งปวงเพื่อเป็นการไถ่บาปผิดที่มนุษย์ก่อขึ้น คนๆนั้นคือ พระเยซูคริสต์พระบุตรองค์เดียวของพระเจ้า เพื่อมนุษย์ผู้ที่เชื่อในองค์พระเยซู จะไม่พินาศแต่มีชีวิตนิรันดร์ (ยอห์น 3:16)

หลักความเชื่อเรื่องความรักเป็นสิ่งสำคัญที่สุดของชาวคริสต์ ดังเช่นตัวอย่างที่พระเยซูก็เคยกล่าวเอาไว้ว่า “จงรักพระเจ้าอย่างสุดหัวใจ สุดความคิดและสุดกำลัง และจงรักเพื่อนบ้านเหมือนรักตัวเอง” ซึ่งหลักคำสอนเรื่องความรักในศาสนาคริสต์หาใช่ความรักของคนหนุ่มสาว การลุ่มหลงในกันและกัน หรือเป็นความต้องการเรื่องเพศ แต่จะเป็นความรักของมิตรภาพ ความปรารถนาให้ผู้อื่นมีความสุข และความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่มากกว่า

ความรักของชาวคริสต์จะแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือความรักระหว่างพระเจ้ากับมนุษย์ และความรักระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ด้วยกันเอง โดยพระเยซูคริสต์เป็นตัวแทน

ของความรักทั้งปวงเป็นความรักที่ยิ่งใหญ่ที่สุดที่พระองค์ยอมให้ตัวเองโดนลงโทษจากบาปผิดที่พระองค์ไม่ได้ก่อขึ้นแต่เพื่อให้มนุษย์พ้นจากบาปพระองค์จึงยอมมอบชีวิตของพระองค์ เหตุการณ์นี้จึงเป็นเสมือนสัญลักษณ์ของความรักที่ชาวคริสต์ยึดถือเป็นแบบอย่างในการเจริญรอยตามเจตนารมณ์ของพระเยซู คือ การมอบความรักให้ผู้อื่นอย่างบริสุทธิ์ใจรวมไปถึงการให้อภัยซึ่งกันและกัน อันเป็นหลักความเชื่อสูงสุดในเรื่องความรัก

การให้อภัยและการรักศัตรู

วสันต์ พิรุฬวงศ์ (2556 : 115-116) ได้กล่าวเพิ่มเติมในเรื่องของการให้อภัยรวมไปถึงการรักศัตรูหรือรักคนที่เคยทำร้ายเรานั้น ถือว่าเป็นหลักการสำคัญในเรื่องความรักของคริสเตียนที่ยึดถือปฏิบัติกันมาโดยตลอด ตัวอย่างในพระคัมภีร์ไบเบิ้ลที่พระเยซูได้กล่าวถึงการให้มนุษย์รู้จักให้อภัยเช่น *“โปรดให้อภัยความผิดของข้าพเจ้าทั้งหลายเหมือนที่ข้าพเจ้าทั้งหลายให้อภัยแก่ผู้ที่ทำผิดต่อข้าพเจ้าทั้งหลาย”* (มัทธิว 6:12) หรือตอนที่พระองค์ให้มนุษย์คืนดีกันก่อนที่จะไปทำศาสนพิธี *“ขณะที่ท่านนำเครื่องบูชาไปถวายยังพระแท่น ถ้าระลึกได้ว่าพี่น้องของท่านมีข้อบาดหมางกับท่านแล้ว จงวางเครื่องบูชาไว้หน้าพระแท่น กลับไปคืนดีกับพี่น้องเสียก่อน แล้วจึงค่อยกลับมาถวายเครื่องบูชานั้น”* (มัทธิว 5:23-24) สำหรับเรื่องการรักศัตรูนั้นพระเยซูก็ได้แสดงให้สาวกเห็นอยู่บ่อยครั้งว่ามนุษย์ทุกคนควรรักกันแม้แต่ผู้ที่เป็นศัตรูของพวกเขาเช่นใน มัทธิว 5:43-47

> *“ท่านทั้งหลายได้ยินคำกล่าวว่า จงรักเพื่อนบ้าน จงเกลียดศัตรู แต่เรากล่าวแก่ท่านว่า จงรักศัตรู จงภาวนาให้ผู้ที่เบียดเบียนท่าน เพราะท่านจะได้เป็นบุตรของพระบิดาเจ้าสวรรค์ พระองค์ทรงโปรดให้ดวงอาทิตย์ของพระองค์ขึ้นทั้งเหนือคนดีและคนชั่ว โปรดให้ฝนตกเหนือคนชอบธรรมและคนอธรรม ถ้าท่านรักแต่คนที่รักท่าน ท่านจะได้รับบำเหน็จรางวัลอะไรเล่า บรรดาคนเก็บภาษีมิได้ทำเช่นนี้ดอกหรือ? ถ้าท่านทักทายแต่พี่น้องของท่านเท่านั้น ท่านทำอะไรพิเศษเล่า? คนต่างศาสนามิได้ทำเช่นนี้ดอกหรือ?”*

หลักความเชื่อในเรื่องของความรักของศาสนาคริสต์นั้น จะมีผู้ที่แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนนั่น คือ องค์พระเยซู คำสอนต่าง ๆ หรืออุปมาที่ปรากฏในพระคัมภีร์ไบเบิ้ล จึงเป็นหัวใจสำคัญที่ผู้เขียนจะนำเอาแก่นความรักนี้มาผสมผสานกับศิลปะของการละคร ให้สามารถโน้มนาวใจและสั่งสอนผู้ชมทางอ้อมได้อย่างกลมกลืน

ความสำคัญในการประชุมนมัสการของคริสเตียน

คริสเตียนเชื่อว่าการประชุมนมัสการในคริสตจักรหรือที่เรียกกันติดปากว่าคริส-เตียนไปโบสถ์นั้นเป็นสิ่งที่ต้องปฏิบัติต่อพระเจ้า การนมัสการพระเจ้าจะมีลักษณะคล้ายกับในพระคัมภีร์ไบเบิ้ลทุกอย่าง เช่น การร้องเพลง การใช้เครื่องดนตรี การแสดงออกอย่างอิสระและมีระเบียบ เป็นต้น (ปรัชญา ใจดี, 2556 : 42-43)

ปรัชญา ใจดี ยังกล่าวต่ออีกว่าการนมัสการนั้น คือ การแสดงความรัก และการเคารพพระเจ้าด้วยใจยำเกรง รวมถึงการขอบพระคุณพระเจ้าอีกด้วย การนมัสการพระเจ้านั้นชาวคริสต์จะกระทำด้วยความรู้สึกจากจิตวิญญาณและความจริงใจเพื่อเป็นที่ถวายเกียรติแด่พระเจ้าสูงสุด ดังนั้นจึงมักเห็นการร้องเพลงนมัสการในแทบจะทุกกิจกรรมของศาสนาคริสต์อีกด้วย

เพลงที่ใช้นมัสการพระเจ้า (Worship Songs) จะแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ

กลุ่มเพลงฮิมม์ (Hymm) ที่เป็นเพลงดั้งเดิมของชาวคริสต์ที่ใช้ร้องสืบต่อกันมา โดยที่เนื้อหานั้นจะตั้งอยู่บนสัจธรรมจากพระคัมภีร์ และเป็นการพูดถึงชีวิตของชาวคริสต์ใช้เป็นการหนุนจิตชูใจ โน้มน้าวใจ และจะต้องสอดคล้องกับคำเทศนาของศิษยาภิบาลในแต่ละวันอีกด้วย ซึ่งเราอาจจะคุ้นชินกับภาพที่มีกลุ่มนักร้องประสานเสียงจำนวนมากร้องเพลงกับเปียโนตามแบบแผนของคริสตจักรในอดีต

กลุ่มเพลงร่วมสมัย (Contemporary Worship) จะเป็นเพลงที่มีลักษณะเนื้อหาเช่นเดียวกับเพลงฮิมม์ แต่จะแตกต่างกันอย่างชัดเจนจากภาษาที่ใช้ที่เป็นปัจจุบันมากขึ้น มีท่วงทำนองที่คุ้นหูตามสมัยนิยม เป็นแนวต่าง ๆ เช่น Pop, Rock, Soul เป็นต้น และใช้เครื่องดนตรีสากลมาบรรเลง เช่น กลอง, คีย์บอร์ด และกีต้าร์ไฟฟ้า

ซึ่งปัจจุบันเพลงนมัสการพระเจ้าแบบร่วมสมัยนี้มีเป็นที่นิยมอย่างสูงเพราะมีท่วงทำนองที่ติดหู และเข้าถึงกลุ่มคนฟังได้ง่ายและขยายตัวขึ้นอย่างรวดเร็ว จึงทำให้เพลงนมัสการแนวนี้มีอิทธิพลอย่างมากกับสมาชิกในคริสตจักรอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

อย่างไรก็ตามแม้ว่ารูปแบบการร้องหรือแนวดนตรีที่แตกต่างกัน แต่ว่าเนื้อหาสาระและจุดประสงค์ของเพลงนมัสการทั้ง 2 กลุ่มนี้ยังคงเหมือนกัน (วิศรุต จินดารัตน์, 2542 : 28-29) ในคริสตจักรก็ยังใช้เพลงทั้ง 2 กลุ่มนี้ในการนมัสการพระเจ้าโดยมีการเลือกใช้ตามความเหมาะสม

ละครกับศาสนาคริสต์

เสถียร พันธรังษี (2551) ได้กล่าวไว้ในคำนำของหนังสือละครในศาสนาว่า ละครไม่ใช่ศาสนาเพราะถ้าการแสดงธรรมแล้วใช้ละครเป็นสื่อทั้งหมดศาสนาก็จะกลายเป็นละครไป และท่านยังได้กล่าวไว้ในปฐมกถาในหนังสือเล่มเดียวกันว่า ศาสนากับมนุษย์นั้นเกี่ยวเนื่องกันอย่างเหนียวแน่น ในแต่ละศาสนาต่างก็บรรจุเนื้อหาหลักธรรมไว้ในคัมภีร์ของตน แต่การนำหลักธรรมมาแปรเปลี่ยนให้เป็นบทละครนั้นทำให้เรารู้ว่าในบัญญัติของศาสนามีบทบาทหลัก บทบาทรอง มีฉากมีตอน มีตัวละคร มีสถานที่ มีการเกิดขึ้นและสลายลงอย่างไร ทั้งหมดนั้นจึงเป็นสิ่งที่มนุษย์จะได้เรียนรู้ศาสนาได้อย่างชัดเจนขึ้น

ผู้เขียนได้ยกตัวอย่างไว้ในบทนำว่าในสมัยกรีกนั้นละครถือกำเนิดขึ้นมาจากการบูชาเทพเจ้า แต่ความสำคัญของละครก็ยังคงมีอิทธิพลกับความเชื่อและวิถีชีวิตของมนุษย์เสมอมา หรือในอดีตที่ประเทศอียิปซึ่งในยุคนั้นจัดได้ว่าเป็นประเทศที่มีอารยธรรมรุ่นแรก ๆ ของโลก และเป็นแม่แบบของความเจริญในแทบจะทุกสาขาวิชาการของโลกให้กับประเทศอื่น ๆ ก็ยังพบหลักฐานด้านการละครบนหลุมฝังศพและปิรามิดของกษัตริย์ที่บทสนทนาของตัวละคร และการอธิบายฉาก ซึ่งคาดว่าน่าจะเขียนเมื่อประมาณ 4,000 ปีก่อนคริสตกาล โดยการจัดแสดงละครนั้นจุดประสงค์ก็เพื่อแสดงเรื่องราวของพระเจ้า

เพื่อเฉลิมฉลองการขึ้นครองราชย์ของกษัตริย์ ขับไล่ภูตผีปีศาจ และการซ้อมรบเพื่อบูชาเทพเจ้า (พันทิพา มาลา, 2526 : 1)

ในวัฒนธรรมตะวันตกในช่วงยุคกลาง ซึ่งยังไม่สามารถสรุปได้อย่างชัดเจนว่าอยู่ในช่วงของคริสตศักราชใดการละครที่ได้มีการพัฒนามาตั้งแต่กรีก และโรมัน จนมาถึงยุดกลางของตะวันตก ยุคนี้ประชาชนมีชีวิตความเป็นอยู่ค่อนข้างยากแค้นรวมถึงมีสงคราม ประชาชนแบ่งเป็น 3 ชั้นคือ ชนชั้นสูง พระ และชนชั้นชาวนา ซึ่งก็มีความจำเป็นต้องพึ่งพาศาสนาเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ ยุคนี้จึงมีละครศาสนาขึ้นมาอย่างชัดเจน โดยเรื่องราวที่นำมาแสดงล้วนเป็นเรื่องราวทางศาสนาคริสต์แทบทั้งสิ้น รูปแบบการแสดงละครถูกพัฒนามาจากการร้องเพลงศาสนา และจัดการแสดงกันในโบสถ์ แม้กระทั่งในฝั่งอังกฤษยุคเดียวกันนั้นละครในศาสนาคริสต์ก็ได้รับความนิยมเช่นเดียวกัน เพราะโบสถ์เป็นศูนย์กลางของประชาชนในการพบปะกัน เป็นที่พึ่งทั้งกายและใจ เป็นศูนย์กลางของความบันเทิง และยังเป็นแหล่งให้ความรู้โดยมีการอบรมสั่งสอนคริสเตียนโดยอาศัยรูปแบบของการแสดงละคร (พฤทธิ์ ศุภเศรษฐศิริ, 2545 : 63-67)

ละครในยุคกลางนั้นแบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ

1. ละครอิทธิปาฏิหารย์ ได้แก่
    a. ละครที่แสดงเรื่องราวจากพระคัมภีร์ไบเบิ้ล
    b. ละครที่แสดงประวัติของนักบุญ สาวก หรือผู้ที่ได้เสียสละเพื่อศาสนา
2. ละครสอนศีลธรรม (Morality Play) ซึ่งจะมีเรื่องราวและจุดมุ่งหมายที่จะสอนศีลธรรมและหลักในการดำรงชีวิต (พันทิพา มาลา, 2526 : 10)

จากบทสัมภาษณ์ของ มณฑล หลาวทอง (2561) ณ คริสตจักรเสรีภาพกรุงเทพ ได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับละครกับศาสนาคริสต์ว่าปัจจุบันคริสตจักรเสรีภาพและคริสตจักรอื่น ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ นิยมนำละครหรือสื่อบันเทิงอื่น ๆ มาใช้ประกอบการประชุมนมัสการ และใช้ในกิจกรรมวันสำคัญต่าง ๆ ของทางคริสตจักร เพื่อให้เข้าถึงกับคนรุ่นใหม่ได้ง่าย การใช้ละครจะได้ผลดีเพราะความสนุกและความหมายแฝงที่มาจากคำสอนในพระคัมภีร์ไบเบิ้ลก็สามารถสื่อสารออกมาให้เข้าใจง่ายประกอบกับองค์ประกอบทางศิลปะก็ทำให้ละครได้กลายมาเป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับจัดกิจกรรม

ต่าง ๆ ของคริสตจักร มณฑล หลาวทองยังกล่าวเพิ่มเติมอีกว่า ตัวชี้วัดที่ชัดเจนว่าละครนั้นประสบความสำเร็จแค่ไหนก็เมื่อหลังจากละครจบลงก็จะตามด้วยการเทศนาของศิษยาภิบาลต่อจากนั้นก็จะเป็นการเปิดโอกาสให้คนดูที่ไม่ได้เป็นคริสเตียนตัดสินใจรับเชื่อหรือเปลี่ยนมานับถือศาสนาคริสต์เป็นขั้นตอนสุดท้าย ซึ่งล่าสุดมีคนตัดสินใจรับเชื่อจำนวนกว่า 100 คนในกิจกรรมล่าสุดของทางคริสตจักร นั่นแสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพของละครที่มีผลต่อความเชื่อของมนุษย์ได้เป็นอย่างดี

ละครวันคริสต์มาส

บทละครที่นิยมนำมาแสดงในวันคริสต์มาส ก็มักจะเป็นเรื่อง “กำเนิดพระเยซู” ซึ่งแทบทุกคริสตจักรก็ต้องเคยจัดแสดงละครเรื่องนี้ในวันคริสต์มาสมาแล้วแทบทั้งสิ้นโดยจะจัดกันในวันคริสต์มาสคือ 25 ธันวาคม ของทุกปี เพราะตามความเชื่อของคริสเตียนเชื่อว่าวันคริสต์มาสเป็นวันที่พระเยซูคริสต์กำเนิดขึ้นมา บทละครเรื่องนี้จะกล่าวถึงการที่พระเจ้าส่งทูตสวรรค์มาบอกกับนางมารีย์ซึ่งมีคู่หมั้นอยู่แล้ว คือ โยเซฟว่าจะส่งพระผู้ช่วยให้รอดมาเกิดในครรภ์และให้ตั้งชื่อบุตรผู้นั้นว่าเยซู จากนั้นมารีย์ก็ตั้งครรภ์จริง ๆ ตามที่ทูตสวรรค์บอก ต่อใกล้จะถึงช่วงเวลาให้การคลอดบุตร มารีย์และโยเซฟจำเป็นที่จะต้องเดินทางไปขึ้นทะเบียนสำมะโนประชากรที่เมืองเบธเลเฮม แต่ระหว่างทางทั้งสองไม่สามารถหาที่พักได้เพราะโรงแรมในช่วงนั้นเต็มหมด ทั้งสองจึงต้องไปค้างคืนที่คอกสัตว์ของชาวบ้าน จนได้เวลาที่พระเยซูประสูตร มารีย์ก็เอาผ้าพันทารกที่ชื่อเยซูและวางไว้บนรางหญ้าในคอกสัตว์นั้น แต่ในคืนนั้นเอง มีสามโหราห์ที่อยู่อีกเมืองไกลออกไปจากคอกสัตว์นั้นก็ได้เดินทางมาหาพระเยซูพร้อมนำของกำนัลมาให้ ซึ่งทั้งสามได้รับการบอกจากพระเจ้าว่าจะมีพระผู้ช่วยให้รอดมาเกิด ทั้งสามก็เดินทางตามดาวประหลาดบนท้องฟ้าที่นำมาจะพบพระเยซู และคนอีกกลุ่มหนึ่งที่มาพบพระเยซูพร้อมกับสามโหราห์ก็คือกลุ่มคนเลี้ยงแกะที่เดินทางตามดาวประหลาดจนมาพบ มารีย์โยเซฟและพระเยซูที่เพิ่งคลอดพระเยซูพร้อมกับสามโหราห์ในคืนวันนั้น (วสันต์ พิรุฬห์วงศ์, 2556 : 93)

นอกจากกิจกรรมละครเรื่องกำเนิดพระเยซูที่ถูกจัดแสดงในวันคริสต์มาสแล้ว วัชรพงษ์ แจ้งประจักษ์ได้กล่าวเพิ่มเติมในบทความรายการมนุษย์กับสังคม ของสำนักบริการวิชาการมหาวิทยาลัยบูรพาเรื่องวันคริสต์มาสว่า ในวันคริสต์มาสนี้ชาวคริสต์จะมีกิจกรรมพิเศษเช่นมีการร้องเพลงที่เกี่ยวข้องกับการบังเกิดของพระเยซูซึ่งมีจังหวะช้าและเพลงที่มีจังสนุกสนานเพื่อเป็นการเฉลิมฉลอง ซึ่งเพลงนั้นได้ถูกประพันธ์ขึ้นในยุคพระราชินีวิกตอเรียแห่งอังกฤษ ราว ค.ศ. 1840 ถึง ค.ศ. 1900 ซึ่งเป็นที่แพร่หลายและมีการแปลเนื้อร้องมาแล้วแทบทุกภาษา นอกจากนั้นบ้านเรือนของชาวคริสต์ก็มักจะประดับประดาไปด้วยหลอดไฟหลากสี มีการตกแต่งด้วยรูปปั้นหรือตุ๊กตารูปพระเยซู หรือมีรูปภาพการกำเนิดของพระเยซูให้เห็นกันเป็นประจำ

การสร้างละครเวทีเรื่อง Love Letter

จากเนื้อหาที่กล่าวมาข้างต้นนั้น ผู้เขียนจึงนำข้อมูลทั้งหมดมาสร้างเป็นละครเวทีที่ใช้ในงานวันคริสต์มาสของทางคริสตจักรร่มเย็น ค.ศ. 2017 ซึ่งในปีนั้นทางคริสต์จักรก็ได้วาง Theme ของงานว่า “Christmas Love Messages 2017” โดยศาสตราจารย์ ดร.วีรชัย โกแวร์ ศิษยาภิบาลอาวุโส ตั้งใจที่จะสื่อถึงเรื่องของความรักโดยผ่านถ้อยคำและข้อความที่มาจากพระเจ้า และของขวัญที่ดีที่สุดที่มนุษย์จะมอบให้กันนั่นคือ ความรัก แต่ความรักนั้นก็สื่อสารได้หลากหลายรูปแบบ รูปแบบหนึ่งในนั้นก็คือการส่งข้อความถึงกัน

เมื่อ Theme ของงานได้ถูกกำหนดมาเช่นนี้ผู้เขียนจึงเริ่มต้นขั้นตอนแรกคือการเขียนบทละครให้เข้ากับ Theme ของงาน โดยผู้เขียนได้เอาแรงบันดาลใจในเรื่องของความรัก และคำสอนเรื่องของความรักตามพระคัมภีร์ไบเบิ้ลมาประยุกต์ตามแบบละครเวทีสมัยใหม่ การวางตัวละคร โครงเรื่อง การเลือกใช้ สื่อประสม รวมถึงเพลงประกอบการแสดงให้ออกมาสมบูรณ์แบบที่สุดตามจุดประสงค์ที่ทางศิษยาภิบาลวางไว้

องค์ประกอบในการสร้างละคร

นพมาศ แววหงส์ (2558 : 3) ได้กล่าวไว้ในหนังสือปริทัศน์ศิลปะการละคร ถึงองค์ประกอบของละครตามทฤษฎีของอริสโตเติล ปราชญ์ชาวกรีกในศตวรรษที่ 4 ก่อนคริสตศักราชว่าองค์ประกอบของละครนั้นมีอยู่ด้วยกัน 6 ส่วน ดังนี้

1. โครงเรื่อง (Plot)
2. ตัวละคร (Character)
3. ความคิด (Thought)
4. ภาษา (Diction)
5. เสียง (Song)
6. ภาพ (Spectacle)

1. โครงเรื่อง (Plot)

กานต์ชายหนุ่มนักออกแบบอนาคตไกลที่เป็นคู่รักกับแพรนักธุรกิจสาว ทั้งสองรักกันมาหลายปีจนกำลังจะตกลงใจแต่งงานกัน จนถึงวันที่กานต์จะไปขอแพรแต่งงาน โชคร้ายที่เขาเกิดประสบอุบัติเหตุถูกรถชนจนขาทั้งสองข้างของกานต์ใช้งานไม่ได้ จนต้องเป็นชายพิการต้องใช้ชีวิตอยู่บนรถเข็นตลอดไป

หลังจากอุบัติเหตุครั้งนั้นทำให้แพรต้องคอยมาดูแลกานต์ นานวันเข้าเธอก็รู้สึกทนไม่ไหวกับสภาพที่เป็นอยู่จนเธอตัดสินใจทิ้งกานต์ เพื่อที่ตัวเองจะได้เริ่มต้นชีวิตกับใครสักคน กานต์เสียใจกับโชคชะตาของเขาจนไม่อยากที่จะมีชีวิตอยู่อีกต่อไป

แพรได้พบรักใหม่กับแบงค์ผู้กำกับหนุ่มรูปหล่อ ทั้งสองคบหากันโดยที่แพรมารู้ทีหลังว่าแท้จริงแล้วแบงค์เองก็มีคนรักอยู่แล้ว แต่ด้วยความรักของแพรเธอจึงพยายามหาทางให้แบงค์เลิกกับแฟนแล้วมาคบหากับเธออย่างถูกต้อง

รินพนักงานออฟฟิศสาวสวย เธอเป็นคนทุ่มเทให้กับคนรักของเธอเป็นอย่างมาก แต่เธอกลับไม่รู้เลยว่าแบงค์ชายคนรักของเธอนั้น คือ ชายคนเดียวกันกับคนรักของ

แพร ซึ่งในตอนนี้แบงค์เองก็มีความต้องการที่จะยุติความสัมพันธ์กับริน เพื่อจะไปเริ่มต้นกับแพรอย่างเต็มตัว

กานต์ใช้เวลาส่วนใหญ่ท่องเว็บไซต์ในโลกออนไลน์เพื่อฆ่าเวลาในแต่ละวันที่เต็มไปด้วยความเครียดสะสมจนเขาไม่อยากจะมีชีวิตอยู่ ตอนนี้เขาต้องการกำลังใจอย่างมากในการที่จะมีชีวิตอยู่บนโลกนี้ต่อไป จนเขาพบกับเว็บไซต์ ๆ หนึ่งที่พูดเรื่องความหวังของชีวิต หลังจากที่เขาได้อ่านบทความนั้นแล้วเขากลับรู้สึกมีความหวังขึ้นมาอีกครั้งอย่างน่าประหลาด เขาจึงพยายามหาที่มาของข้อความนั้นว่าใคร คือ คนเขียนบทความนั้น แต่เขาก็พบเพียงข้อความเชิญชวนให้ไปที่คริสตจักรแห่งหนึ่งในกรุงเทพฯ

และแล้วแบงค์ก็ทำตามสัญญาที่ให้ไว้กับแพร เขามาขอจบความสัมพันธ์กับริน ในขณะที่รินยังไม่ได้ตั้งตัวหรือรับรู้เรื่องราวระหว่างแฟนหนุ่มของเธอกับสาวอื่นมาก่อน การกระทำของแบงค์นั้นร้ายแรงมากเกินกว่าที่รินจะทำใจได้ เธอเสียใจและเจ็บปวดอย่างสาหัส เธอรู้สึกว่าความรักที่เธอเคยให้กับคน ๆ นั้นมันกลับไม่มีค่าอะไรเลย

กานต์ได้เข้ามาที่คริสตจักรแห่งนั้นตามที่อยู่ในเว็บไซต์ เขาได้พบกับลุงวิชาชายสูงวัยท่าทางใจดีและเป็นมิตร ลุงวิชาผู้นี้คือคนที่เปลี่ยนความคิดของกานต์ว่าชีวิตข้างหน้ายังอีกยาวไกลอย่าเพิ่งหมดหวัง ลุงวิชาได้เล่าถึงประสบการณ์ชีวิตของเขาที่เป็นเลวร้ายกว่าเรื่องราวของกานต์ แต่เพราะว่าเขาได้รู้ซึ้งถึงหลักคำสอนของศาสนาคริสต์และได้สัมผัสถึงความรักของพระเจ้าทำให้เขานั้นกลายเป็นคนใหม่และมีชีวิตที่สงบสุข

การพบกันของกานต์กับลุงวิชาเปลี่ยนความคิดของกานต์ไปอย่างสิ้นเชิง กานต์ได้มีโอกาสมาคริสตจักรบ่อยขึ้นและได้ศึกษาถ้อยคำของพระเจ้า จนทำให้เขารักตัวเองและให้อภัยคนที่ขับรถชนเขารวมถึงแพรที่ทิ้งเขาไป จากชายพิการที่เหมือนจะหมดสิ้นทุกอย่างวันนี้เขากลับกลายมาเป็นคนใหม่ที่เต็มเปี่ยมไปด้วยความหวังและพร้อมที่จะมอบความรักแบบนี้ให้กับคนอื่น ๆ เขาจึงคิดอยากจะแบ่งปันสิ่งดีเหล่านี้ให้กับคนอื่น ๆ ซึ่งเขารู้ว่ายังมีคนอีกจำนวนมากที่ต้องการการช่วยเหลือจากเขาในโลกออนไลน์

รินที่ทุกวันนี้เธอเหมือนคนหมดอาลัยตายอยากเพราะความรักที่ผิดหวังในครั้งนั้น เธอมักจะระบายเรื่องราวอันแสนเจ็บช้ำลงไปตามกระทู้ของคนอกหักในโลกโซเชียลจนเธอได้มีโอกาสสื่อสารกับกานต์ผ่านตัวอักษรโดยที่ทั้งสองไม่เคยได้เจอกัน แต่รินก็รู้สึก-

ดีในการสนทนากับกานต์แบบนี้ ข้อความต่าง ๆ ที่กานต์ส่งมาให้ทำให้รินเริ่มที่จะมีความหวัง และรินจึงจินตนาการว่ากานต์คงจะเป็นคนที่สมบูรณ์พร้อมถึงสามารถมาให้กำลังใจและให้ความหวังคนอื่นได้แบบนี้ จนทั้งสองตัดสินใจมาเจอกันในที่สุด

การที่รินมาพบกับกานต์นั้นทำให้เธอประหลาดใจเป็นอย่างมาก เธอคิดไม่ถึงว่ากานต์จะเป็นคนพิการ ในวันนั้นความคิดของรินที่ว่าชีวิตเธอแย่ที่สุดนั้นเปลี่ยนไปโดยสิ้นเชิงหลังจากที่ได้ฟังเรื่องราวประสบการณ์อันแสนเลวร้ายของกานต์ ในขณะที่ทั้งสองกำลังพูดคุยกันอยู่นั้น แพรและแบงค์ก็บังเอิญมาที่ ๆ รินกับกานต์กำลังคุยกัน รินเมื่อพบกับแบงค์และแฟนใหม่ของเขาเธอก็กลั้นน้ำตาไว้ไม่อยู่ แต่ผิดกับกานต์ที่เจอแพรกับแฟนใหม่ แต่กานต์กลับยินดีและอวยพรทั้งคู่อีกด้วยก่อนที่ทั้งแพรและแบงค์ออกจากที่นั่นไป

ทั้งรินและกานต์ตกใจมากที่มารู้ว่าแฟนเก่าของทั้งคู่นั้นคบหากัน แต่คนที่แปลกใจที่สุดนั่นคือ รินเพราะในขณะที่เธอเจอกับแบงค์ที่มากับคนใหม่นั้นเธอเสียใจมาก แต่ทำไมกานต์เมื่อเจอกับแพรนั้นกลับไม่มีความรู้สึกเสียใจแถมยังดูมีความสุขไปด้วย นี่จึงเป็นโอกาสที่กานต์จะได้เล่าเรื่องราวของพระเจ้าที่เขาได้สัมผัสมาจากการไปคริสตจักร กานต์ยังได้อธิบายถึงแก่นแท้ของความรักตามแนวทางของศาสนาคริสต์ ก่อนจะร่ำลากัน กานต์ได้มอบจดหมายฉบับหนึ่งให้ริน ในจดหมายนั่นกานต์ได้ตั้งใจเขียนเรื่องราวดี ๆ ไว้ให้กับเธอและแนบการ์ดเชิญให้เธอมาร่วมงานวันคริสต์มาสของทางคริสตจักร

หลังจากที่ทั้งสองแยกจากกัน รินได้คิดทบทวนถึงถ้อยคำของกานต์ และเปิดอ่านในจดหมายเชิญที่กานต์มอบให้ เธอรู้สึกมีพลังใจขึ้นมาจนในที่สุดเธอก็สามารถให้อภัยคนที่ทำร้ายเธอ นั่นเองทำให้เธอสามารถปลดล็อคชีวิตและพร้อมที่จะก้าวไปข้างหน้าได้ด้วยความหวังอย่างเต็มเปี่ยม

จากโครงเรื่องที่ผู้เขียนสร้างขึ้น ผู้เขียนได้ใช้ทฤษฎีองค์ประกอบของการสร้างโครงเรื่องอย่างครบถ้าน ตามที่นพมาศ แววหงส์ (2558 : 4 – 10) ได้ระบุไว้ว่าโครงเรื่องที่ดีจะต้องสามารถวิเคราะห์สิ่งเหล่านี้ได้คือ การกระทำในละคร มีการปูพื้นเรื่องราว การเตรียมเรื่อง จุดเริ่มเรื่อง เหตุการณ์กระตุ้น ความยุ่งยาก การค้นพบ จุดสูงสุด จุดวิกฤติ การคลี่คลาย และความเป็นเอกภาพ

สำหรับการเขียนบทละครเรื่อง Love Letter นั้นผู้เขียนตั้งใจที่จะให้ละครอยู่ในประเภทเมโลดรามา (Melodrama) ซึ่งละครประเภทเริงรมย์หรือเมโลดรามานั้นเป็นละครที่ได้รับการเผยแพร่มากที่สุด เพราะในแง่ของธุรกิจหรือการค้า เราสามารถพบเห็นละครประเภทนี้ได้ง่ายตามสื่อต่าง ๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ หรือภาพยนตร์ เหตุผลที่ละครประเภทนี้ได้รับความนิยมสูงก็เพราะว่าเป็นละครที่ดูง่าย ติดตามง่าย แม้ว่าจะมีระดับความคิดหรือการใช้อารมณ์ไม่สูงมากนัก แต่เรื่องราวนั้นมีความสนุกสนานกับบุคคลทั่วไป บางครั้งผู้ชมมักเรียกละครประเภทนี้แบบติดปากว่าละครตลาด หรือละครน้ำเน่า (สดใส พันธุมโกมล, 2558 : 29-30)

นอกจากประเภทเมโลดรามาที่เป็นแนวละครหลักอยู่แล้ว ผู้เขียนยังผสมผสานความตลกขบขันของตัวละครรองที่มาเป็นสีสันของเรื่องอีกด้วย คอลิด มิดำ (2559 : 107) ได้กล่าวไว้ในบทความละครกับพื้นที่ในชุมชนมุสลิมของเขาว่าความตลกนั้นสามารถมัดใจชาวบ้านได้ดี ไม่ว่าจะเป็นความตลกจากเรื่องราวหรือจากการกระทำของตัวละคร ล้วนส่งผลให้ผู้ชมเปิดใจรับชมได้อย่างง่าย บ่อยครั้งที่ คอลิด มิดำมักจะเริ่มต้นละครของเขาด้วยความตลกขบขัน แต่ลงท้ายด้วยความเศร้าเสียใจอยู่บ่อย ๆ แต่ก็ยังมีความยากอยู่บ้างในการที่จะหาทางใส่หลักธรรมของทางศาสนาลงไปในบทละครนั้น

เบญจรัตร์ พัฒนวิโรจน์ (2561) ได้ให้สัมภาษณ์ว่า ในอดีตทางคริสตจักรร่มเย็นมักจะทำละครแนวย้อนยุคโดยเฉพาะในช่วงเทศกาลวันคริสต์มาส แต่ช่วง 15 ปี ให้หลังก็มีการเปลี่ยนแปลงแนวละครมากขึ้นโดยจะมีความร่วมสมัยมากขึ้น เพราะเธอเห็นว่าในความร่วมสมัยนั้นสามารถเข้าถึงได้ง่าย สามารถรับชมได้ทุกเพศทุกวัย ส่วนเนื้อหาสาระทางศาสนานั้นหรือจากพระคัมภีร์ไบเบิ้ลนั้นก็จะถูกผสมลงไปในละครให้ผู้ชมเห็นเป็นภาพจึงส่งผลให้ในระยะหลังละครเวทีในงานคริสต์มาสของทางคริสตจักรจึงนิยมให้มีความเป็นละครเวทีร่วมสมัยมากขึ้น ซึ่งเรื่องราวที่ถูกหยิบยกมานั้นก็เป็นเรื่องใกล้ตัวหรือเรื่องจริงที่เกิดขึ้นกับมนุษย์ทั่วไปในสังคม แต่ยังคงไว้ซึ่งจุดเปลี่ยนของเรื่องราวจะต้องมีการใช้หลักธรรมทางศาสนา การพูดถึงพระเจ้า หรือพระเยซูคริสต์มาเป็นจุดคลี่คลายของละครทุกครั้งไป

2. ตัวละคร (Character)

Love Letter เป็นละครเวทีแนวเมโลดรามา เนื้อหาเกี่ยวกับความรักซึ่งใกล้ตัวคนทุกคน โดยที่ตัวละครทั้งหมดในเรื่องไม่ว่าเป็นตัวละครหลักหรือตัวละครรองต่างก็เป็นตัวละครชนิดตายตัว หรือมักเรียกกันว่า ไทพด์ แคแรคเตอร์ (Typed Character) ที่เรียกว่ามีลักษณะตายตัวก็เพราะว่าตัวละครประเภทนี้จะเป็นตัวละครที่มีอยู่ด้านเดียว คือ เป็นพระเอกก็จะต้องเป็นคนดี แม้ว่าจะเจอสถานการณ์หรือเหตุการณ์เลวร้ายเพียงใดก็จะยังเป็นคนดี หรือนางเอกที่จะต้องมีรูปร่างหน้าตาที่สวยซึ่งเป็นคุณสมบัติตามแบบแผนของละครประเภทนี้ ตามที่กล่าวข้างต้นว่าละครประเภทนี้เป็นละครที่ดูง่ายและติดตลาด ดังนั้น จึงเป็นที่นิยมใช้ตัวละครที่เป็น ไทพด์ แคแรคเตอร์ เป็นตัวดำเนินเรื่องของละครประเภทนี้ (สดใส พันธุมโกมล, 2558 : 29 – 30)

ในการสร้างตัวละคร (Characterization) แม้ว่าตัวละครจะเป็นลักษณะตายตัว แต่ก็ไม่ใช่ว่าจะไม่ต้องสร้างลักษณะตัวละครเสียเลย ผู้เขียนในฐานะผู้กำกับการแสดงละครเวทีเรื่องนี้ด้วย ได้ใช้นักแสดงซึ่งทั้งหมด คือ สมาชิกในคริสตจักรร่มเย็นที่ไม่ได้มีทักษะในเรื่องของการแสดงมาแต่ก่อน ดังนั้นจึงต้องมีการทำงานอย่างหนักเพื่อให้นักแสดงสามารถรับบทบาทในตัวละครที่รับผิดชอบนั้นได้

วิธีการสร้างตัวละคร มัทนี รัตนิน (2559 : 33 – 34) ได้ให้ข้อมูลไว้ว่า นักแสดงทุกคนไม่ว่าจะเป็นตัวเอกหรือตัวรอง จะมีบทบาทมากหรือน้อยก็ต้องสร้างลักษณะของตัวละคร (Character) นั้นให้สมบูรณ์ โดยจะต้องศึกษาจากพฤติกรรมของตัวละคร ความต้องการสูงสุดในชีวิต (Super-Objective) ที่เป็นกระดูกสันหลังของตัวละคร รวมไปถึงความสัมพันธ์ของตัวละครตัวอื่น ๆ ในเรื่อง นอกจากนี้ยังจะต้องฝึกในเรื่องของบุคลิกภาพภายนอก เช่น อายุ การเดิน การพูด การยืน การเดิน หรือทุกอย่างที่ปรากฏบนเวทีนักแสดงจะต้องหาให้เจอ โดยในเรื่องนี้ผู้เขียนก็ได้ใช้เวลาในการช่วยสร้างลักษณะตัวละครให้กับนักแสดงทุกคนด้วยกัน โดยผู้เขียนจะเน้นการทำงานในเรื่องของสมาธิจินตนาการและแรงจูงในเหตุผลของการกระทำของนักแสดงเป็นหลักเพื่อให้พวกเขาสามารถถ่ายทอดตัวละครนั้นให้เป็นธรรมชาติและสมจริงที่สุด

3. ความคิด (Thought)

อริสโตเติล กำหนดให้ “ความคิด” อยู่ในองค์ประกอบลำดับที่ 3 ขององค์ประกอบของละคร ความคิดแท้ที่จริงแล้วก็คือจุดมุ่งหมายของเรื่อง ซึ่งปัจจุบันนิยมเรียกกันว่า “แก่นของเรื่อง” หรือ “Theme” นั่นเอง ซึ่งหมายความว่าละครเรื่องนั้นแท้จริงแล้วต้องการบอกอะไรกับผู้ชมนั่นเอง ซึ่งความคิดที่ผู้สร้างละครต้องการจะส่งไปให้คนดูนั้นว่าไปถึงหรือไม่ก็จะสามารถพิสูจน์ได้ว่าเมื่อละครจบลงไปแล้วนั้นผู้ชมสามารถแสดงความคิดเห็นจากความคิดในละครได้หรือไม่ (พันทิพา มาลา, 2526 : 23)

บทละครทุกเรื่องย่อมมีความคิดที่แฝงอยู่ในเรื่อง ไม่ว่าละครเรื่องนั้นจะไร้สาระเพียงใดก็ยังต้องมีความคิด หรือแก่นของเรื่องเสมอ ซึ่งความคิดหรือแก่นของเรื่องนั้นจะต้องสะท้อนไปถึงผู้ชมให้ได้ การใช้สัญลักษณ์ก็เป็นวิธีที่นิยมใช้เพื่อสื่อความคิดของเรื่องเป็นอย่างมาก (นพมาศ แววหงส์, 2558 : 12)

สำหรับละครเวที Love Letter นั้นแม้จะใช้เรื่องราวของความรักเป็นกุญแจสำคัญของเรื่อง แต่ว่าความคิดหลักของละครเรื่องนี้คือ “ความรักที่แท้จริงคือความรักจากพระเจ้า” และความคิดรองก็คือ “การให้อภัย คือ ความรักที่ยิ่งใหญ่ที่มนุษย์ควรให้ซึ่งกันและกัน” ในการดำเนินเรื่องนั้น ตัวละครเอกของเรื่อง คือ กานต์ และริน ต่างก็ต้องเจอชะตากรรมที่คล้ายคลึงกัน ซึ่งปัญหาทั้งหมดนั้นมีสาเหตุมาจากความรักที่เกิดจากอารมณ์ปรารถนาในเพศตรงข้ามเท่านั้น จนเมื่อมาถึงการค้นพบสำคัญที่ทำให้กานต์เข้าใจคำว่ารักและพร้อมที่จะแบ่งปันเรื่องนี้ให้กับคนอื่น ๆ จนเมื่อเขาได้พบกับรินโดยการสื่อสารกันผ่านโลกโซเชียล และสัญลักษณ์สำคัญของเรื่องนี้ คือ “จดหมาย” หรือ “Letter” ที่ทั้งสองใช้สื่อสารกันนั้นก็เป็นรูปแบบของการบอกเล่าทางความคิดของตัวละครซึ่งกันและกัน

จากบทสัมภาษณ์ทั้งของ มณฑล หลาวทอง (2561) และ เบญจรัตร์ พัฒนวิโรจน์ (2561) ต่างก็ให้ความคิดเห็นที่ตรงกันว่าการที่จะวัดว่าละครในคริสตจักรเรื่องนั้นสามารถส่งความคิดไปถึงคนดูได้หรือไม่นั้นจะวัดได้จาก 2 ตัวชี้วัด นั่นคือ

1. คนดูที่ไม่ได้เป็นคริสเตียนตัดสินใจรับเชื่อมาเป็นคริสเตียนหลังจากชมละครแล้ว

2. คนที่เป็นคริสเตียนแล้วมีการพูดคุยกันถึงพระคัมภีร์หรือหลักคำสอนของศาสนาที่แฝงอยู่ในเรื่องหลังจากชมละครไปแล้ว

สำหรับละครเรื่อง Love Letter ก็มีการวัดผลเช่นเดียวกันนั่นคือ มีคนตัดสินใจรับเชื่อในคืนวันที่ 25 ธันวาคมปีนั้น เป็นจำนวนกว่า 30 คน และอีกตัวชี้วัด คือ ละครเรื่องนี้ไม่ได้มีการแจกสูจิบัตรแต่จะแจกเป็นการ์ดอวยพรให้ผู้ชมเขียนถึงคนที่เขารักและคิดถึงแทน ซึ่งหลังจากจบการแสดงละครในคืนนั้น กิจกรรมนี้ได้รับความนิยมเป็นอย่างสูงเพราะผู้ชมต่างซาบซึ้งกับเรื่องราวและคำเทศนาจนทำให้ผู้ชมแทบจะทุกคนได้คำอวยพรไปถึงคนที่เขาต้องการจะส่งความรักไปให้ไม่เว้นแม้แต่คนที่เขาต้องการจะให้อภัยแทบทั้งสิ้น นั่นจึงเป็นผลลัพธ์ในการส่งความคิดในละครเรื่องนี้ให้ไปถึงผู้ชมได้อย่างทั่วถึง

4. ภาษา (Diction)

ภาษาเป็นศิลปะในการถ่ายทอดเรื่องราวจากบทประพันธ์ออกมาเป็นคำพูดของตัวละคร หากภาษาที่ใช้นั้นมีความชัดเจนเหมาะสมก็จะสามารถถ่ายทอดความคิดไปถึงคนดูได้ง่าย บทพูดหรือเจรจาที่ดีจะต้องแสดงถึงนิสัยใจคอ ความคิดความอ่าน อารมณ์และความหมายภายใต้คำพูดของตัวละครนั้น ๆ ออกมาได้ (พันทิพา มาลา, 2526 : 29-30)

เนื่องจากการแสดงมีเวลาในการนำเสนอและการดำเนินเรื่องที่จำกัดคนดูนั้นไม่มีโอกาสกลับมาทบทวนหรือทำความเข้าใจในระหว่างที่ละครกำลังแสดงอยู่ จึงจำเป็นที่การใช้ภาษานั้นจะต้องมีความกระจ่างและจะต้องสื่อความออกมาให้ได้อย่างชัดเจนในทันที (นพมาศ แววหงส์, 2558 : 13)

สำหรับละครเวทีเรื่องนี้ภาษาที่ใช้ก็เป็นบทสนทนาที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบัน มีผสมผสานมุกตลกโดยการใช้ศัพท์สแลง หรือศัพท์วัยรุ่นมาใช้ในการหยอกล้อกัน แม้แต่การพูดถึงพระเจ้า พระเยซู หรือหลักธรรมต่าง ๆ ละครเรื่องนี้ก็เลือกใช้เป็นคำพูดทั่วไปที่เข้าใจง่ายและสื่อสารได้ชัดเจน เสมือนกับการเล่าเรื่องของพระเจ้าผ่านปากด้วยภาษาพูดทั่วไป

5. เสียง (Song)

เสียงในละครมีอยู่ด้วยกัน 3 ประเภทคือ

1. เสียงที่นักแสดงพูด

2. เสียงเพลงและเสียงดนตรี
3. เสียงประกอบเรื่อง เช่น ฝนตก ฟ้าร้อง เครื่องยนต์กลไก ฯลฯ (นพมาศ แววหงส์, 2558 :13)

การใช้เสียงในละครเวทีเรื่อง Love Letter นั้น เสียงที่นักแสดงพูดนั้นนอกจากจะเป็นการพูดสด ๆ ในขณะที่นักแสดงกำลังแสดงอยู่แล้ว แต่ก็ยังมีบทพูด (Dialogue) อื่น ๆ ที่เป็นความคิดของตัวละครก็จะใช้วิธีบันทึกเสียงแล้วเอามาเปิดในตอนที่ตัวละครต้องการจะสื่อสารทางความคิดของเขาแทนการพูดสด

จุดเด่นของละครเวทีเรื่องนี้คือการใช้เพลงนมัสการร่วมสมัยที่คุ้นหูสมาชิกที่เป็นคริสเตียนซึ่งต่างก็ร้องตามกันได้ ส่วนคนที่ไม่ได้เป็นคริสเตียนก็สามารถซาบซึ้งกับบทเพลงได้อย่างไม่ยากเย็นเพราะเนื้อหาของเพลงแม้จะกล่าวถึงพระเยซู หรือหลักคำสอนทางศาสนาแต่ก็ใช้คำร้องที่เข้าใจง่ายและทำนองที่มีความร่วมสมัย รวมทั้งนำเพลงร่วมสมัย ที่เป็นที่นิยมมาเป็นตัวสร้างบรรยากาศและเป็นตัวกระตุ้นความคิดของตัวละครอีกด้วย โดยเสียงเพลงที่ออกมานั้นจะมาจากทีมนักร้องและนักดนตรีนมัสการบรรเลงสด ๆ และบางเพลงก็ใช้เปิดจากแผ่น Disc เพื่อเป็นการกระชับเวลาในการแสดง โดยเนื้อหาของเพลงแต่ละเพลงจะเชื่อมโยงกับเนื้อหาและความคิดของตัวละครตามการดำเนินเรื่องในแต่ละเหตุการณ์ โดยเพลงทั้งหมดที่เลือกมามีดังนี้

1. เพลงแบ่งปันเพื่อเปลี่ยนแปลง
2. เพลงมันคงเป็นความรัก
3. เพลงมีสหายเลิศคือพระเยซู
4. เพลงเติมให้เต็มล้น
5. เพลงฝากความหวัง
6. เพลงอยากให้รู้
7. เพลงฉันจะร้องถึงรักนั้นตลอดไป

สำหรับเสียงประกอบนั้น ถ้าเป็นเสียงบรรยากาศ อารมณ์ต่าง ๆ ก็จะใช้เปียโนเล่นสดเพื่อสร้างบรรยากาศรวมไปถึงเพลงที่ใช้สำหรับการเปลี่ยนฉาก โดยที่เปียโนจะเล่นเป็นทำนองสั้น ๆ วนไปจนกว่าการแสดงในฉากต่อไปพร้อมที่จะแสดง แต่เสียงประกอบ

อื่น ๆ เช่น เสียงเรียกเข้าของโทรศัพท์มือถือก็จะใช้ Sound สำเร็จรูปมาเปิดให้ตรงกับจังหวะของการแสดง

6. ภาพ (Spectacle)

สิ่งที่คนดูมองเห็นทุกอย่างบนเวที ไม่ว่าจะเป็นฉาก แสง เสื้อผ้า แต่งหน้า การเคลื่อนไหวหรือตำแหน่งการยืนของนักแสดงทุกอย่างนั้นถูกจัดอยู่ในองค์ประกอบเรื่องภาพทั้งสิ้น

จุดเด่นที่สุดในองค์ประกอบเรื่องภาพของละครเวทีเรื่องนี้คงจะหนีไม่พ้นเรื่องของการใช้สื่อมีเดียมาเป็นฉาก และมีการใช้หนังสั้นมาเป็นการร้อยเรียงเรื่องราวในขณะที่ตัวละครไม่ได้อยู่บนเวที

การใช้สื่อมาสร้างความสนใจเป็นการเพิ่มความหลากหลายในรูปแบบของการนำเสนอ เช่น การเล่าเรื่องด้วยวีดีโอ ที่ทำให้ผู้ชมสนุกสนานมากขึ้นเพราะเป็นการแสดงที่นอกเหนือจากการแสดงสดไปสู่การเล่าเรื่องด้วยภาพสื่อที่ไม่ได้เกิดขึ้นง่าย ๆ (คอลิด มิดำ, 2559 : 108)

มณฑล หลาวทอง (2561) ได้ให้สัมภาษณ์ไว้ว่าทุกวันนี้การใช้สื่อและเทคโนโลยีมาใช้ในกิจกรรมของคริสตจักรเช่นนำมาประกอบการร้องเพลงนมัสการ หรือการทำละครเวทีและหนังสั้น ทั้งหมดนั้นมีความจำเป็นอย่างมาก เนื่องจากคริสตจักรต้องการคนรุ่นใหม่เข้ามาการใช้สื่อเข้ามาช่วยนั้นทำให้สามารถสื่อสารกับคนรุ่นใหม่ได้ดี และทำให้การแสดงนั้นมีความสมบูรณ์เทียบเท่าการจัดกิจกรรมระดับมืออาชีพจากภายนอกได้เลยทีเดียว

เบญจรัตร์ พัฒนวิโรจน์ (2561) ยังเสริมอีกว่า การที่เราสื่อและเทคโนโลยีเข้ามาช่วยนั้นนอกจากจะทำให้รูปแบบของงานเกิดความสมบูรณ์และน่าตื่นตาตื่นใจแล้วนั้น การใช้สิ่งต่าง ๆ ที่นำมาใช้นั้นสามารถช่วยประหยัดงบประมาณในการสร้างละครหรืองานกิจกรรมต่าง ๆ ของคริสตจักรเป็นอย่างมาก เนื่องจากเป็นการลงทุนครั้งเดียวแต่สามารถใช้งานได้ง่ายและยาวนานจึงสนับสนุนให้งานละครในคริสตจักรหันมาใช้สื่อประสมมากขึ้นเช่นการใช้สื่อออนไลน์ ในการถ่ายทอดสดการแสดงละคร การ-

นมัสการ หรือการเทศนา ซึ่งเมื่อก่อนหากสมาชิกคนใดไม่สามารถเดินทางมาที่คริสตจักรได้ก็จะพลาดโอกาสนั้นไปเลย

สำหรับละครเวที Love Letter ก็ใช้จอฉากภาพยนตร์ และเครื่องฉายแบบฉายด้านหลังมาเป็นอุปกรณ์หลักของเวที โดยทีมงานจะออกแบบกราฟฟิคให้เป็นภาพนิ่งแทนฉากแต่ละฉากซึ่งทำให้ไม่ต้องมาทำฉากขึ้นมาจากวัสดุอื่น ๆ โดยเฉพาะการทำภาพเคลื่อนไหวหรือคลิปภาพยนตร์ที่สามารถนำมาใช้ประกอบก็สามารถทำออกมาและใช้งานได้ดี

สื่อภาพยนตร์นั้นมีความเป็นทั้งงานศิลปะ มีความเป็นวิทยาศาสตร์ และมีความเป็นสื่อมวลชน ซึ่งนับว่าเป็นศิลปะที่ผ่านกระบวนการทางวิทยาศาสตร์เมื่อสำเร็จออกมาก็สามารถมาสร้างประโยชน์ได้ในวงการอื่น ๆ นอกเหนือจากงานบันเทิงอีกด้วยภาพยนตร์มีภาษาส่วนตัวที่ไม่เหมือนใครที่ใช้การเล่าเรื่องด้วยภาพ การเคลื่อนไหวที่มาจากผู้แสดงและจากกล้อง ภาษาของเวลาที่สามารถย้อนหรือสลับช่วงเวลาก็ได้รวมไปถึงสามารถแสดงความหมายต่าง ๆ ได้อย่างชัดเจน (รักศานต์ วิวัฒน์สินอุดม, 2546 : 14)

สำหรับคลิปภาพยนตร์สั้นนั้นผู้เขียนมีความตั้งใจว่าจะใช้การเล่าเรื่องแบบละครโทรทัศน์ นั่นคือมีการตัดสลับเหตุการณ์ที่ตัวละครไม่ได้อยู่บนเวที หรือการกล่าวถึงตัวละครอื่นที่ไม่ได้อยู่ ณ ที่นั่นแต่ก็สามารถฉายให้เห็นว่าในเวลาเดียวกันตัวละครตัวนั้นอยู่ที่ไหนและกำลังทำอะไร ซึ่งการถ่ายทำคลิปหนังสั้นนี้ผู้เขียนใช้วิธีฝึกซ้อมนักแสดงฉากที่จะต้องไปถ่ายทำล่วงหน้า และจะต้องสร้างจินตนาการของนักแสดงให้เข้าใจความต่อเนื่องของภาพและการแสดงสดจริง ๆ บนเวทีจะต้องสัมพันธ์กัน

ฉากที่ได้ทำเป็นคลิปหนังสั้น เช่น ฉากที่กานต์โดนรถชนจนพิการ ซึ่งถ้าเป็นการแสดงจริงก็จะมีข้อจำกัดที่ไม่สามารถให้รถมาชนบนเวทีได้ ฉากที่รินและกานต์สื่อสารและส่งข้อความถึงกันผ่านสื่อโซเชียลมีเดีย หรือฉากที่แพรต้องดูแลกานต์ที่พิการอยู่วันแล้ววันเล่า ซึ่งภาพต่าง ๆ เหล่านี้เป็นการให้คนดูได้เห็นภูมิหลังของตัวละคร หรือจุดเปลี่ยนของชีวิตที่ไม่สามารถทำได้จริงบนเวทีให้เกิดขึ้นได้ โดยที่ละครเรื่องนี้มีการใช้หนังสั้นมีปริมาณมากถึง 30% ของการแสดงทั้งหมดซึ่งถือว่าเป็นสิ่งใหม่ของละครเวทีในคริสตจักร

เวทีที่ใช้แสดงนั้นได้มีการกล่าวไว้ข้างต้นแล้วว่าเป็นเวทีแบบทรัสต์ (Thrust Stage) คือ เวทีมีพื้นที่ยื่นเข้าไปหาผู้ชม แต่แท้จริงแล้วพื้นที่ดังกล่าวไม่ได้ถูกออกแบบมาไว้สำหรับแสดงละครเวทีชะทีเดียว เพราะมันคือพื้นที่ไว้ให้สำหรับนักเทศน์ ใช้ในการเทศนา และไว้ให้กลุ่มนักร้องร้องเพลงนมัสการในวันที่มีการประชุมปกติ

เวทีลักษณะนี้ก็มีทั้งข้อดีและข้อเสีย คือ เป็นสถาปัตยกรรมที่เรียบง่าย มีพื้นที่ยื่นเข้าหาคนดูสามารถให้ตัวละครเน้นแสดงทางด้านหน้าของเวทีใกล้ชิดกับผู้ชม ง่ายต่อผู้กำกับเพราะสามารถกำกับในแบบเดียวกับเวทีแบบอะรีนา และที่สำคัญคือสามารถทำทางเข้าออกและขึ้นลงได้หลายทาง

แต่ในทางกลับกันเวทีแบบทรัสต์นี้ก็มีข้อเสียอยู่บางประการ เช่น ผู้ชมที่นั่งริมฝั่งซ้ายสุดหรือขวาสุดของเวทีที่ยื่นออกมาเขาจะมองเห็นตัวละครที่เดินออกอยู่ด้านหน้าตรงของเวทีได้ลำบาก หรือบางครั้งการใกล้ชิดมากไประหว่างคนดูกับนักแสดงก็อาจจะทำให้คุณภาพทางการแสดงของนักแสดงนั้นลดลงได้ เป็นต้น (มัทนี รัตนิน, 2546 : 186-188)

ผลที่เกิดขึ้น

จากการที่ผู้เขียนได้ใช้ความรู้ทางศิลปะการละครมาประยุกต์ใช้ให้เป็นละครเวทีในคริสตจักรเนื่องในวันคริสต์มาสประจำปี ค.ศ. 2017 ทำให้ได้เรียนรู้ว่า การใช้สื่อละครมาเป็นเครื่องมือสำคัญในการเสริมสร้างความรัก อันเป็นคุณธรรมที่ยิ่งใหญ่ที่สุดของคริสเตียนนั้นเป็นสื่อที่มีอิทธิพลเป็นอย่างสูงเพราะดูจากผลลัพธ์ที่มีผู้รับเชื่อเป็นจำนวนถึง 30 คน นอกจากนี้ยังมีการแสดงทัศนคติของผู้ชมเรื่องของความคิดที่อยู่ในละครโดยมีการโพสต์ลงบนสื่อออนไลน์ของทางคริสตจักรและมีเสียงเรียกร้องต้องการให้มีละครลักษณะแบบนี้อีก รวมถึงทีมงานและนักแสดงก็ได้พัฒนาศักยภาพของตัวเอง ซึ่งไม่ใช่แค่เรื่องของการแสดงเท่านั้น แต่พวกเขานั้นยังได้มีโอกาสทำงานร่วมกันเป็นทีม รู้จักระเบียบวินัย การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ได้เกิดความรักและมิตรภาพระหว่างกัน และนอกเหนือกว่านั้นคือการที่พวกเขาได้เข้าใกล้พระวจนะของพระเจ้าได้ลึกซึ้งมากขึ้น ในส่วน

ของศิษยาภิบาลและผู้นำของคริสตจักรก็มีความพึงพอใจกับผลงานชิ้นนี้ซึ่งก็จะสามารถนำกลับมาใช้ได้ในโอกาสต่อ ๆ ไป

บทสรุป

ละครเวทีสามารถเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดเรื่องราวและประกาศความเชื่อของศาสนาคริสต์ได้เป็นอย่างดี เพราะการบอกเล่าเรื่องราวที่เข้าใจง่าย ตรงใจ และมีความงดงามทางศิลปะจึงทำให้ทุกคนมีความสุขกับละครเวทีและได้รับแง่คิดทางศาสนา ถือว่าเป็นอีกทางเลือกที่คริสตจักรควรเลือกใช้สื่อละครมาใช้ในกิจกรรมอื่น ๆ นอกเหนือจากวันคริสต์มาสได้เป็นอย่างดีเพราะละครเวทีเป็นเครื่องมือสำคัญในการบอกเล่าเรื่องราว แฝงแง่คิดต่าง ๆ และใช้ภาษาหรือเหตุการณ์ที่เป็นปัจจุบัน แม้คนที่ไม่ได้เป็นคริสเตียนก็สามารถเข้าใจเรื่องราวได้เป็นอย่างดี เพราะหลักคำสอนต่าง ๆ ก็ถูกสรุปออกมาเป็นภาษาพูดที่เข้าใจง่าย เนื่องจากตัวละครหลักในเรื่องก็ไม่ได้เป็นคริสเตียนเช่นกัน แต่ในตอนจบตัวละครทุกตัวก็เข้าใจหลักธรรมดั่งกล่าวได้

การใช้สื่อประสมเป็นตัวเชื่อมเรื่องราวนั้นทำให้ผู้เขียนบทและผู้กำกับสามารถทำงานได้ง่ายขึ้นและใช้จินตนาการได้มากขึ้นโดยที่สื่อประสมนั้นสามารถกำจัดช่องว่างเรื่องความต่อเนื่องของช่วงเวลา การตัดสลับเรื่องราวให้คนดูได้ติดตามและคาดเดาเรื่องราวในขณะที่กำลังชมการแสดง รวมไปถึงการปรากฏตัวในสถานที่ไม่สามารถนำมาจัดสร้างบนเวทีได้ ซึ่งสื่อประสมนี้ก็เป็นเครื่องมือสำคัญที่ทางคริสตจักรจะยังคงเลือกใช้มาประกอบการจัดการแสดงละครหรือกิจกรรมต่าง ๆ ต่อไปอีก

การใช้หนังสั้นมาช่วยให้เกิดสีสันและทำให้การแสดงที่ต้องการเน้นในบางช่วงนั้นสามารถส่งไปถึงผู้ชมได้ดีกว่าการแสดงสดบนเวที ในกรณีที่ผู้ชมอยู่ไกลก็จะเห็นและเข้าใจในช่วงที่ผู้สร้างต้องการเน้นย้ำ และยังช่วยย่อเรื่องราวให้การแสดงมีความกระชับมากขึ้นเพราะหนังสั้นจะช่วยสรุปเรื่องราวในเวลาหรือสถานที่มาอยู่ในเวลาที่จำกัดได้ดี

เพลงนมัสการร่วมสมัยในปัจจุบันนี้มีความไพเราะและเข้าถึงคนทุกกลุ่มได้ การนำเพลงนมัสการร่วมสมัยมาประกอบการแสดงละครเวทีเรื่องนี้ จะช่วยให้คนดูที่ไม่ได้

เป็นคริสเตียนลดความกดดันลงเพราะทำนองเพลงจะมีความคุ้นหูทำให้เข้าถึงคนดูทุกกลุ่มได้ง่ายดายกว่าเพลงนมัสการแบบเดิมอีกด้วย

เอกสารอ้างอิง

คอลิด มิดำ. (2559). **ละครกับพื้นที่ในชุมชนมุสลิม:กรณีศึกษาชุมชนบ้านม้า**. *วารสารดนตรีและการแสดง,* 1(1), 95-111.

นพมาศ แววหงส์. (2558). **ปริทัศน์ศิลปการละคร.** กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เบญจรัตร์ พัฒนวิโรจน์. (2561, 14 พฤศจิกายน). **Event Director และผู้กำกับละครเวทีคริสตจักรร่มเย็น**. สัมภาษณ์.

ปรัชญา ใจดี. (2556). **เนื้อหาและการใช้ภาษาในเพลงนมัสการพระเจ้าของคริสเตียน.** วิยานิพนธ์อักษาศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

พฤทธิ์ ศุภเศรษฐศิริ. (2545). **ละครฝรั่ง.** กรุงเทพฯ : สันติศิริการพิมพ์.

พันทิพา มาลา. (2526). **เอกสารประกอบการสอนวิชาละครตะวันตก.** พระนครศรีอยุธยา : วิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยา

มณฑล หลาวทอง. (2561, 13 พฤศจิกายน). **Technical Director คริสตจักรเสรีภาพ** กรุงเทพ. สัมภาษณ์.

มัทนี รัตนิน. (2546). **ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับศิลปะการกำกับการแสดงละครเวที.** กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

มัทนี รัตนิน. (2559). **ศิลปะการละคอนหลักเบื้องต้นและการฝึกซ้อม.** กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

รักศานต์ วิวัฒน์สินอุดม. (2546). **นักสร้าง สร้างหนัง หนังสั้น.** กรุงเทพฯ : โครงการตำราคณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วสันต์ พิรุฬห์วงศ์. (2556). **พระเจ้าของชาวคริสต์.** นครปฐม : อัลเลลูยา.

วัชรพงษ์ แจ้งประจักษ์. (2550). **วันคริสต์มาส**, บทความเผยแพร่ทางวิทยุกระจายเสียง มหาวิทยาลัยบูรพา. ชลบุรี : สำนักบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยบูรพา.

วิศรุต จินดารัตน์. (2542). **เพลงนมัสการและดนตรีเพื่อพันธกิจคริสเตียนศึกษาในโรงเรียน ตอนที่1.** *ข่าวคริสตจักร สภาคริสตจักรในประเทศไทย,* 68(589), 28-29.

ศาสนาคริสต์ หลักความรักที่พระเจ้ามอบให้. (2561). [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 30 พฤศจิกายน 2561 จากhttp://www.exodus-international.org/ศาสนาคริสต์-หลักความรัก/

สดใส พันธุมโกมล. (2558). **ปริทัศน์ศิลปการละคร.** กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เสถียร พันธรังษี. (2551). **ละครในศาสนา.** กรุงเทพฯ : ศยาม.